

Bruxelles, 19 noiembrie 2018
(OR. en)

13581/18

CONOP 98
CODUN 36
COARM 289
CFSP/PESC 985
COSI 288
ENFOPOL 565

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	19 noiembrie 2018
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	13498/18
Subiect:	Concluziile Consiliului privind adoptarea unei strategii a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente - Concluziile Consiliului (19 noiembrie 2018)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind adoptarea unei strategii a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente, adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3652-a reuniuni a sale, care a avut loc la 19 noiembrie 2018.

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND ADOPTAREA UNEI STRATEGII A UE
ÎMPOTRIVA ARMELOR DE FOC, A ARMELOR DE CALIBRU MIC ȘI A
ARMAMENTULUI UȘOR ILICITE ȘI A MUNIȚIEI AFERENTE**

1. Consiliul constată că armele de calibru mic și armamentul ușor ilicite continuă să contribuie la instabilitate și la violența armată, ridicând piedici în calea eforturilor de asigurare a dezvoltării durabile și de gestionare a crizelor, destabilizând și mai mult regiuni întregi, precum și statele și societățile din aceste regiuni, întreținând violența armată și criminalitatea organizată și amplificând impactul atacurilor teroriste. În aceste condiții, Consiliul este hotărât să preîntâmpine și să reducă comerțul ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și cu muniția aferentă, precum și să promoveze tragerea la răspundere și comportamentul responsabil în ceea ce privește comercializarea legală a acestora.
2. Consiliul consideră Programul de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale (PdA) drept cadrul global pentru combaterea amenințării reprezentate de SALW ilicite, sprijinind punerea sa în aplicare integrală și eficientă la nivel național, regional și global. Consiliul salută rezultatul celei de a treia conferințe de examinare a progreselor înregistrate sub aspectul punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU, desfășurată în iunie 2018, întrucât în el se reflectă numeroase dintre obiectivele asociate poziției UE adoptate de Consiliu la 28 mai 2018¹, inclusiv în ceea ce privește sprijinul acordat rolului jucat de organizațiile regionale în punerea în aplicare a PdA.
3. Consiliul reamintește că în 2005, Consiliul European a adoptat Strategia UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă². Acesta reamintește totodată că Uniunea Europeană a investit considerabil de mult în procesul de cooperare și de acordare de asistență țărilor terțe, în vederea combaterii comerțului ilicit cu SALW, sub egida strategiei UE și a PdA.

¹ Concluziile Consiliului cu privire la o poziție a UE privind combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, în perspectiva celei de a treia conferințe de examinare a punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU privind SALW (documentul Consiliului 8978/18 din 28 mai 2018).

² Documentul Consiliului 5319/06:
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%205319%202006%20INIT>.

4. Consiliul salută Comunicarea comună intitulată „Elemente pentru o Strategie a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor și a muniției aferente”³ emisă de Comisia Europeană și de Înalțul Reprezentant la Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate la 13 iunie 2018. Acesta sprijină fără rezerve obiectivele și acțiunile propuse prezentate pe larg în comunicare.
5. În replică la comunicarea comună și în lumina evoluțiilor relevante survenite din 2005 încoace, Consiliul adoptă o nouă Strategie a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente, care înlocuiește strategia UE datând din 2005. Printre evoluțiile relevante survenite după 2005 se numără contextul schimbat în materie de securitate, inclusiv amenințarea terorismului în interiorul UE, precum și progresele înregistrate sub aspectul proiectării SALW și al tehnologiei aferente, care afectează negativ capacitatea guvernelor de a face față amenințării.
6. Noua strategie ia în considerare principiile directoare ale Strategiei globale a UE⁴ din 2016, care preconizează o abordare integrată la nivelul tuturor politicilor externe, între statele membre și instituțiile UE și între dimensiunea internă și externă a politicilor. Strategia mai ține cont și de rezultatul celei de a treia conferințe de examinare a PdA⁵ din iunie 2018, de intrarea în vigoare, în decembrie 2014, a Tratatului privind comerțul cu arme⁶ și de lansarea, în septembrie 2015, a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, care stipulează că este necesară combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și cu armament ușor în vederea atingerii unui număr mare de obiective, inclusiv a celor legate de pace, justiție și instituții solide, reducerea sărăciei, creșterea economică, sănătate, egalitatea de gen și asigurarea siguranței orașelor și comunităților.

³ Documentul JOIN(2018) 17 final din 13 iunie 2018.

⁴ <https://europa.eu/globalStrategy/en/global-Strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

⁵ A/CONF.192/2018/RC/3

⁶ http://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/04/20130410 %2012-01 %20PM/Ch_XXVI_08.pdfpage=21

7. Scopul noii strategii este de a direcționa acțiunea europeană integrată, colectivă și coordonată în vederea preîntâmpinării și a reducerii achiziției ilicite de SALW și de muniție aferentă de către teroriști, infractori și alte persoane neautorizate, precum și de a promova tragerea la răspundere și comportamentul responsabil în ceea ce privește comerțul legal cu arme. Această nouă strategie a UE va ghida acțiunile instituțiilor UE și ale statelor membre ale UE.
8. Noua Strategie a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente se regăsește în anexa la prezentele concluzii.

SECURIZAREA ARMELOR, PROTECȚIA CETĂȚENILOR

Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente

1. INTRODUCERE

Armele de foc, armele de calibru mic și armamentul ușor ilicite contribuie în continuare la instabilitate și violență în Uniunea Europeană, în vecinătatea imediată a acesteia, precum și în restul lumii. Armele de calibru mic ilicite alimentează terorismul și conflictele la nivel global, ridicând piedici în calea eforturilor UE de asigurare a dezvoltării durabile și de gestionare a crizelor, a eforturile sale umanitare și de stabilizare a situației în unele zone din vecinătatea UE și din Africa. În interiorul UE, armele de foc ilicite au un impact clar asupra securității interne, întreținând criminalitatea organizată și furnizând teroriștilor mijloacele necesare pentru a desfășura atacuri pe teritoriul european.

Potrivit raportului Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite din 2016 privind toate aspectele comercializării ilicite a armelor de calibru mic și a armamentului ușor⁷, numărul de războaie civile s-a triplat în ultimul deceniu la nivel mondial. Conflictele armate, adesea alimentate prin proliferarea armelor de calibru mic ilicite, reprezintă un factor esențial din cauza căruia aproape 800 de milioane de persoane sunt private de hrană suficientă. Armele de foc ilicite facilitează traficul de droguri și de ființe umane prin intimidare și coerciție, alimentează conflictele dintre bandele urbane vizând controlarea teritoriului și acordă putere teroriștilor. Atacurile teroriste din Europa au ilustrat legătura dintre criminalitatea organizată și terorism, în special în ceea ce privește traficul de arme de foc, și reprezintă un indicator clar al unei amenințări multidimensionale care implică diferite zone ale criminalității. Evaluarea amenințării reprezentate de formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată (SOCTA)⁸ realizată de Europol în 2017 a semnalat că atacurile teroriste recente, atât din interiorul UE, cât și din restul lumii, comise de teroriștii jihadiști cu arme de foc obținute prin trafic au demonstrat consecințele letale ale acestui comerț ilicit.

⁷ <https://s3.amazonaws.com/unoda-web/wp-content/uploads/2016/10/english.pdf>

⁸ <https://www.europol.europa.eu/socta/2017/>

În 2005, Consiliul European a adoptat Strategia UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și de armament ușor, precum și de muniție aferentă⁹ în sprijinul Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale¹⁰, astfel cum a fost adoptat la 20 iulie 2001. Agenda europeană privind securitatea¹¹, adoptată de Comisie în 2015, a identificat traficul ilicit de arme de foc drept una dintre prioritățile obiectivului general de anihilare a activităților teroriștilor și ale grupurilor infracționale organizate. Aceasta a fost urmată de un plan de acțiune al UE împotriva traficului și utilizării ilegale de arme de foc și explozivi¹² și de o revizuire a cadrului de reglementare al UE privind achiziționarea și deținerea legală a armelor de foc¹³. La 13 iunie 2018, Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant la Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate au emis o comunicare comună intitulată „Elemente pentru o Strategie a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor și a muniției aferente”¹⁴ pentru a avansa în direcția unei uniuni a securității autentice și efective.

⁹ Documentul Consiliului 5319/06:
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%205319%202006%20INIT>.

¹⁰ A/CONF.192/15.

¹¹ Agenda europeană privind securitatea, comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu [COM(2015) 185 final, 28.4.2015].

¹² Punerea în aplicare a Agendei europene privind securitatea: planul de acțiune al UE împotriva traficului și utilizării ilegale de arme de foc și explozivi, comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu [COM(2015) 624 final, 2.12.2015].

¹³ Directiva 91/477/CEE privind controlul achiziționării și deținerii de arme (JO L 256, 13.9.1991, p. 51) și Regulamentul (UE) nr. 258/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 10 din Protocolul Organizației Națiunilor Unite împotriva fabricării și traficului ilegale de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Protocolul ONU privind armele de foc) și de stabilire a măsurilor privind autorizațiile de export, importul și tranzitul pentru arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și muniții (JO L 94, 30.3.2012).

¹⁴ Documentul JOIN(2018) 17 final din 13 iunie 2018.

Această nouă Strategie a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente ia în considerare comunicarea comună¹⁵ omonimă, principiile directe ale Strategiei globale a UE¹⁶ din 2016, contextul schimbat în materie de securitate după 2005, evoluțiile din domeniul controlului armamentului convențional, precum intrarea în vigoare, în decembrie 2014, a Tratatului privind comerțul cu arme¹⁷ și acțiunile de la nivelul UE de punere în aplicare a Agendei europene privind securitatea din 2015. Scopul strategiei revizuite este de a direcționa acțiunea europeană integrată, colectivă și coordonată în vederea preîntâmpinării și a reducerii achiziției ilicite de SALW și de muniție aferentă de către teroriști, infractori și alte persoane neautorizate, precum și de a promova tragerea la răspundere și comportamentul responsabil în ceea ce privește comerțul legal cu arme.

În timp ce comerțul cu arme de foc pentru uz civil este reglementat la nivelul UE¹⁸, statele membre își aliniază pozițiile privind exportul de arme de calibru mic și armament ușor (SALW), ca material de război, în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC)¹⁹. Distincția juridică dintre armele de foc de uz civil și armele de foc de uz militar devine irelevantă atunci când acestea sunt deturnate și pătrund în circuitul ilegal. În vederea abordării exhaustive a acestei amenințări, prezenta strategie acoperă atât armele de foc de uz civil, cât și cele de uz militar.

Armele militare au un rol indispensabil în menținerea securității, libertății și păcii, cu condiția să fie utilizate potrivit dreptului internațional, inclusiv potrivit legislației privind drepturile omului și potrivit dreptului internațional umanitar. În același timp, prin definiție, armele de război au capacitatea de a cauza decese și distrugerii. Din cauza acestei ambivalențe, guvernele care controlează astfel de arme trebuie să se asigure că acestea sunt comercializate în mod responsabil și cu asumarea răspunderii, precum și să prevină deturnarea acestora către teroriști, infractori și alți utilizatori neautorizați, cu încălcarea embargourilor asupra armelor și a acordurilor privind utilizatorii finali.

¹⁵ A se vedea nota de subsol 8.

¹⁶ <https://europa.eu/globalStrategy/en/global-Strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

¹⁷ http://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/04/20130410 %2012-01 %20PM/Ch_XXVI_08.pdfpage=21

¹⁸ A se vedea nota de subsol 7.

¹⁹ Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar. Transferul de tehnologie și de echipament militar în interiorul UE intră sub incidența Directivei 2009/43/CE.

În sensul prezentei strategii, termenul „SALW”²⁰ este utilizat cu referire la armele de uz militar, iar termenul „arme de foc”²¹ este utilizat în mod expres pentru a include armele de foc de uz civil.

2. COMBATAREA ARMELOR DE FOC ȘI A SALW ILICITE: OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI

Combaterea efectivă a deturnării, precum și a fabricării și comerțului ilicite de arme de foc/SALW și de muniție aferentă necesită stabilirea, implementarea, punerea în aplicare și comunicarea unor norme și reguli de către agențiile guvernamentale și de către actorii de la nivel național, regional și global. Sunt necesare acțiuni care să vizeze toate etapele ciclului de viață al armelor de foc/SALW și al muniției: fabricarea, exportarea, stocarea și casarea. În conformitate cu Strategia globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene și cu principiile acesteia²², precum și în conformitate cu Agenda europeană privind securitatea, UE încearcă să mențină și să protejeze un mediu pașnic și sigur pentru cetățenii săi, să sprijine securitatea și să stimuleze dezvoltarea în vecinătatea sa și în întreaga lume. În acest scop, strategia se ghidează după următoarele principii:

- unitate – urmărirea unei abordări comune și coordonate la nivelul politicilor externe, între statele membre și UE, precum și între politicile interne și cele externe;

²⁰ Armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW) împreună cu muniția aferentă sunt arme de uz militar; acestea includ:

- (a) arme de calibru mic: puști de asalt; puști și carabine semiautomate de uz militar; revolvere și pistoale semiautomate de uz militar; mitraliere ușoare; puști mitralieră, inclusiv pistoale mitralieră;
- (b) armament ușor: mitraliere grele; tunuri, obuziere și mortiere cu calibru mai mic de 100 mm; aruncătoare de grenade; tunuri fără recul; rachete lansate de la umăr și alte sisteme antitanc și de apărare aeriană care lansează proiectile, inclusiv MANPAD, toate cu condiția să poată fi purtate de o persoană sau de un echipaj;
- (c) piese pentru SALW;
- (d) accesorii pentru SALW (precum binoclu pentru vedere nocturnă, amortizoare de zgomot etc.) și
- (e) muniție pentru SALW.

Această definiție nu aduce atingere niciunei definiții viitoare a SALW convenite la nivel internațional.

²¹ Termenul „arme de foc” are un sens mai larg care acoperă atât armele de foc de uz civil, cât și armele de foc de uz militar. Protocolul ONU privind armele de foc definește o armă de foc drept orice armă letală cu țeavă cu care se poate trage un foc, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui explozibil sau care este proiectată sau poate fi cu ușurință transformată în acest scop, cu excepția armelor de foc vechi sau a replicilor acestora. Trebuie reținut că unele arme ușoare, precum lansatoarele de rachetă, nu sunt arme de foc. Prin urmare, termenul „arme de foc” nu acoperă toate SALW.

²² https://europa.eu/globalStrategy/sites/globalStrategy/files/pages/files/eugs_review_web_13.pdf

- promovarea cooperării și a parteneriatului la toate nivelurile;
- asumarea răspunderii în legătură cu regiunile prioritare, în special cele care pot reprezenta o amenințare pentru securitatea UE și cele cu cea mai mare probabilitate de a beneficia de acțiuni ale UE;
- promovarea unei ordini la nivel global bazate pe cooperare și pe norme, având ca principiu esențial multilateralismul și ONU ca element central, cu respectarea dreptului internațional, inclusiv a legislației privind drepturile omului și a dreptului internațional umanitar, în vederea clădirii unei lumi pașnice și durabile și
- includerea aspectelor de gen și diversitate în proiectele și acțiunile de control al SALW.

2.1 CONSOLIDAREA CADRULUI NORMATIV

2.1.1. Programul de acțiune al ONU privind SALW și Instrumentul internațional de urmărire

Programul de acțiune al ONU privind SALW (PdA al ONU)²³ reprezintă în continuare un instrument cuprinzător, fiind singurul cadru universal care permite abordarea amenințărilor reprezentate de SALW ilicite. Instrumentul internațional de urmărire (ITI)²⁴ este un instrument obligatoriu din punct de vedere politic, care stabilește cerințele și furnizează un standard global privind marcarea, ținerea evidențelor și urmărirea SALW. Principalul obiectiv al strategiei revizuite a UE rămâne punerea în aplicare deplină și eficace a PdA al ONU și a ITI la nivel național, regional și global. Prin urmare, această strategie prezintă măsurile de îmbunătățire a punerii în aplicare a PdA al ONU la nivel național și regional în cadrul UE. Propune, de asemenea, cooperare și asistență în alte regiuni ale lumii și la nivel global.

²³ [http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/192.15 %20\(E\).pdf](http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/192.15%20(E).pdf)

²⁴ <http://www.poa-iss.org/InternationalTracing/InternationalTracing.aspx>

Acțiune: UE va continua să sprijine cooperarea și asistența pentru punerea în aplicare a PdA al ONU, concentrându-se pe cooperarea regională, precum și să participe la coordonarea cu alți donatori și să o sprijine. Acest sprijin va include colectarea și distrugerea surplusului de SALW și de muniție, securitatea fizică și gestionarea stocurilor pentru SALW și muniție, consolidarea capacităților pentru marcare, ținerea evidențelor și trasabilitate, consolidarea capacităților pentru controlul exportului de arme, consolidarea capacităților pentru asigurarea respectării legii în combaterea traficului ilicit, sprijin pentru monitorizarea embargourilor și urmărirea armelor deturnate.

Etapele următoare: În cadrul PdA al ONU, noile proiecte vor lua în considerare o analiză și o evaluare cuprinzătoare, efectuate de către Înalțul Reprezentant, privind impactul și eficacitatea, în perioada 2005-2017, a proiectelor de control al SALW din cadrul Strategiei privind SALW din 2005.

2.1.2 Tratatul privind comerțul cu arme

Obiectivul Tratatului privind comerțul cu arme (ATT)²⁵ instituie standarde internaționale de cel mai înalt nivel pentru reglementarea sau îmbunătățirea reglementării comerțului internațional cu arme convenționale (inclusiv SALW) și urmărește să prevină și să eradicaze comerțul ilicit cu arme convenționale, precum și să împiedice deturnarea acestora.

Acțiune: UE va sprijini în continuare universalizarea și punerea în aplicare a ATT.

²⁵ <https://www.un.org/disarmament/att/>

2.1.3 Protocolul ONU privind armele de foc

Obiectivul Protocolului ONU privind armele de foc²⁶ este de a facilita și de a consolida cooperarea în vederea preîntâmpinării, combaterii și eradicării fabricării și traficului ilicite de arme de foc.

Comisia a negociat și a semnat protocolul în numele UE în 2002. După adoptarea unor norme mai puternice privind transferurile de arme de foc de uz civil, atât în interiorul Uniunii, cât și în afara acesteia, UE a fost în măsură să îl ratifice în 2014²⁷.

Acțiune: UE va sprijini în continuare punerea în aplicare a Protocolului ONU privind armele de foc și mecanismul de revizuire a acestuia și va consolida și pe viitor capacitățile țărilor și subregiunilor partenere în vederea exercitării unui control eficace al armelor de foc, în conformitate cu protocolul. În special, Comisia invită statele membre să pună pe deplin în aplicare recomandarea sa din 17 aprilie 2018 privind măsuri imediate pentru îmbunătățirea securității măsurilor de export, import și tranzit pentru armele de foc, piese și componente esențiale ale acestora, precum și muniții²⁸.

2.1.4 Obiectivele ONU de dezvoltare durabilă (ODD)

Extinderea ilegală și necontrolată a SALW amenință să alimenteze și să prelungească conflictele armate și violența armată, având efecte negative asupra bunei guvernante, legii și ordinii, accesului la educație, serviciilor medicale, justiție și alte drepturi civile. Legăturile dintre violență, conflicte armate și un nivel scăzut al dezvoltării sunt bine stabilite. Prin obiectivul 16.4, unul dintre obiectivele ONU de dezvoltare durabilă (ODD)²⁹, statele s-au angajat ca, până în 2030, să reducă semnificativ fluxurile financiare și de arme ilicite, să consolideze recuperarea și înapoierea bunurilor furate și să combată toate formele de criminalitate organizată. Prin urmare, scopul strategiei ar trebui să fie reducerea și prevenirea efectelor negative ale comerțului ilicit de SALW și de muniție aferentă asupra dezvoltării durabile.

²⁶ Protocolul împotriva fabricării și traficului ilegale de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (UNTOC);
<http://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/the-firearms-protocol.html>

²⁷ JO L 89, 25.3.2014, p. 7.

²⁸ Documentul COM(2018) 2197 final.

²⁹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Acțiune: UE va contribui la eforturile de realizare a ODD ale ONU, inclusiv ODD 16.4 (reducerea semnificativă a fluxurilor ilegale de arme până în 2030), ajutând statele și regiunile să formuleze și să pună în aplicare indicatori naționali și regionali.

2.1.5 Norme UE mai solide

Consiliul va avea în vedere noi decizii care să vizeze consolidarea cadrului normativ al UE în vederea îmbunătățirii trasabilității SALW, a îmbunătățirii documentației privind utilizarea finală în cadrul controlului exporturilor de SALW și a schimbului de informații privind deturnările. UE va continua, de asemenea, să propună o clauză standard privind controlul SALW în acordurile sale de parteneriat și cele comerciale cu alte țări. Clauza va fi actualizată în conformitate cu noua strategie.

Acțiune: UE va continua să introducă o clauză standard privind controlul SALW în acordurile de parteneriat și cele comerciale cu alte țări.

Etapele următoare:

- Consiliul va avea în vedere o decizie privind marcarea tuturor SALW pentru îmbunătățirea trasabilității;
- Consiliul salută intenția Comisiei de a adopta un act delegat privind schimbul, prin mijloace electronice, de informații referitoare la autorizațiile de transfer a armelor de foc de uz civil într-un alt stat membru și instituirea unui sistem electronic prin intermediul căruia statele membre să poată partaja aceste informații conform dispozițiilor Directivei 91/477/CEE³⁰.

³⁰ Articolul 13 alineatul (5) din Directiva 91/477 prevede adoptarea acestui act de punere în aplicare până la 14 septembrie 2018.

2.2 PUNEREA ÎN APLICARE A NORMELOR ÎN DIFERITELE ETAPE ALE CICLULUI DE VIAȚĂ AL ARMELOR DE FOC/SALW

2.2.1 Controlul fabricării armelor de foc și a SALW

În UE, fabricarea armelor de foc și a SALW, a pieselor, accesoriilor și muniției acestora este bine reglementată și normele care reglementează depozitarea SALW și a muniției aferente au scopul de a reduce la minimum riscurile de deturnare.

Progresele înregistrate în proiectarea armelor de foc și a SALW, cum ar fi utilizarea din ce în ce mai mare a carcaselor din polimer și a conceptelor modulare riscă să submineze eficacitatea Instrumentului internațional de urmărire (ITI) care reprezintă standardul global privind marcarea SALW. Trebuie luate măsuri pentru actualizarea ITI luând în considerare aceste progrese.

UE încurajează și sprijină cercetarea și dezvoltarea tehnologiei și a caracteristicilor de design în scopul reducerii riscului deturnării, traficului și utilizării neautorizate a armelor de foc și a SALW, precum și a muniției aferente. Ea promovează aplicarea noilor tehnologii pentru o mai mare eficacitate în ceea ce privește gestionarea stocurilor de SALW, controlul utilizării, marcarea, etichetarea, ținerea evidențelor și urmărirea acestora.

Acțiuni:

- UE va aborda în continuare problema fabricării ilicite a armelor de foc și a muniției. Metodele de fabricare ilicită sunt în permanentă evoluție și pot fi facilitate prin utilizarea de piese imprimate 3-D. Printre acestea se numără reactivarea ilegală a armelor de foc dezactivate, producția artizanală și transformarea ilegală a armelor de alarmă sau de semnalizare concepute pentru cartușe oarbe sau arme de tip Flobert, transformarea ilegală a muniției și utilizarea ilegală a instrumentelor de reîncărcare. Comisia va monitoriza îndeaproape punerea în aplicare a viitorului său act de punere în aplicare de stabilire a specificațiilor tehnice pentru armele de semnalizare de alarmă pentru aplicarea Directivei 91/477/CEE privind controlul achiziționării și deținerii de arme³¹ și
- Având în vedere că marcarea și ținerea unor evidențe amănunțite sunt vitale pentru reușita urmăririi, UE va sprijini în continuare punerea pe deplin în aplicare a Instrumentului internațional de urmărire (ITI).

Etapele următoare:

- La nivel global, pentru menținerea și creșterea eficacității ITI, UE și statele sale membre vor acționa propunând luarea în considerare a unei anexe la ITI având în vedere evoluțiile din domeniul proiectării SALW, cum ar fi arhitectura modulară și carcasele din polimer și
- UE va utiliza instrumentele relevante pentru a sprijini cercetarea și dezvoltarea în domeniul tehnologiei fiabile și eficiente din punctul de vedere al costurilor în vederea securizării SALW și a muniției aferente, precum și în vederea reducerii riscului de deeturnare.

³¹ Actul de punere în aplicare trebuie să fie adoptat până la 14 septembrie 2018 în conformitate cu articolul 10a din Directiva 91/477/CEE a Consiliului privind controlul achiziționării și deținerii de arme, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2017/853 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 (JO L 137, 24.5.2017, p. 22).

2.2.2 Controale ale exporturilor de arme de foc și de muniție aferentă

UE și statele sale membre sprijină punerea în aplicare și universalizarea Tratatului privind comerțul cu arme. Bazându-se pe punerea în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme, UE combate deturnarea sprijinind capacitățile de identificare a punctelor de deturnare prin intermediul urmăririi, utilizând mai eficient sistemele de schimb de informații și reducând riscul unor deturnări viitoare prin întreruperea furnizării către factorii de deturnare identificați în cadrul controlului exporturilor de arme.

Brokerajul nereglementat rămâne o sursă de deturnare a SALW. Caracterul transnațional al activităților de brokeraj necesită cooperare internațională.

Acțiuni:

- UE va promova în continuare controlul responsabil și eficace al exporturilor de arme în vecinătatea UE, în conformitate cu Poziția comună 2008/944/PESC pentru armele de calitate militară și cu Regulamentul (UE) nr. 258/2012 pentru armele de foc de uz civil și
- Înaltul Reprezentant și statele membre vor asigura punerea în aplicare corectă și completă a Poziției comune 2003/468/PESC privind controlul brokerajului cu armament.

Etapele următoare:

- Comisia monitorizează în continuare sistemul UE și necesitatea unor posibile îmbunătățiri ale autorizațiilor de export și ale măsurilor de import și tranzit pentru arme de foc de uz civil, piesele, componentele și muniția acestora, după cum se indică în raportul adoptat de către Comisie la 12 decembrie 2017³²;
- Consiliul va avea în vedere o decizie privind certificatele de utilizator final pentru exporturile de SALW, având în vedere activitățile OSCE în această privință;

³² Documentul COM(2017) 737 final din 12.12.2017.

- în acord cu statele membre, SEAE va îmbunătăți capacitățile sistemului online COARM³³ pentru schimbul de informații relevante pentru evaluarea riscului de deturnare între autoritățile statelor membre responsabile de controlul exporturilor în contextul autorizării exporturilor, luând în considerare nivelul de securitate al sistemului și al informațiilor;
- în cadrul evaluării riscurilor înaintea acordării unei autorizații de export pentru SALW și muniție, statele membre vor lua în considerare antecedentele de deturnare ale destinatarilor și intermediarilor vizați și
- statele membre vor lua în considerare utilizarea Sistemului european de informații cu privire la cazierele judiciare (ECRIS) și a viitorului sistem ECRIS-TCN (privind resortisanții țărilor terțe) pentru a se asigura că informațiile din cazierele judiciare referitoare la entitățile/persoanele condamnate pentru trafic de arme sunt disponibile autorităților de control al exporturilor de arme pentru a fi utilizate în evaluarea riscurilor efectuată de acestea în privința cererilor de autorizare pentru tehnologie și echipamente militare.

2.2.3 Gestionarea sigură a stocurilor de SALW și muniție

Gestionarea sigură a stocurilor naționale de arme de calibru mic și de muniție reprezintă un instrument pentru combaterea proliferării ilicite a acestora. Un nivel scăzut de securitate a stocurilor reprezintă un factor esențial care permite deturnarea armelor și muniției de pe piețele legale către piețele ilegale. Securitatea stocurilor este îndeosebi precară în statele afectate de conflicte violente sau caracterizate de o guvernare slabă.

³³ Platformă online pentru schimbul de informații între autoritățile statelor membre responsabile de controlul exporturilor instituită în cadrul Grupului de lucru pentru exportul de arme convenționale (COARM) al Consiliului. Grupul de lucru pentru exportul de arme convenționale se ocupă de activități privind controlul exporturilor de arme convenționale. Acesta funcționează totodată ca forum în cadrul căruia statele membre comunică și fac schimb de informații cu privire la politicile lor de export către țările care nu fac parte din UE și cu privire la respingerea la nivel național a cererilor privind autorizații de export către țări care nu fac parte din UE.

Acțiuni:

- UE și statele sale membre vor ajuta în continuare alte țări să își îmbunătățească gestionarea și securitatea stocurilor deținute de stat prin consolidarea cadrelor legislative și administrative naționale și a instituțiilor care reglementează furnizarea legală și gestionarea stocurilor de SALW și muniție pentru forțele de apărare și de securitate, acordând o atenție specială marcării și înregistrării acestora și
- UE va promova și va pune în aplicare standarde și bune practici pentru gestionarea armelor de calibru mic [standardele internaționale pentru controlul armelor de calibru mic (ISACS)] și a muniției [orientările tehnice internaționale privind muniția (IATG)].

2.2.4 Casarea responsabilă a SALW și a muniției aferente

Surplusurile de SALW și de muniție apar atunci când stocurile depășesc nevoile imediate și previzionate. De asemenea, armele ilicite care sunt confiscate sau colectate în contextul colectării voluntare sau al dezarmării, al campaniilor de demobilizare și de reintegrare ajung adesea să fie păstrate în stocuri. Singura modalitate de a elimina riscul deturnării acestor surplusuri o reprezintă casarea responsabilă a acestora, de preferat prin distrugere, deoarece dezactivarea poate fi reversibilă dacă nu este efectuată conform standardelor corespunzătoare. Înaintea distrugerii armelor de foc confiscate și colectate, marcajul acestora trebuie înregistrat pentru a permite urmărirea sau alte investigații privind originea acestora. Comisia a adoptat orientări comune privind standardele și tehnicile de dezactivare³⁴ care pot fi utilizate ca model global pentru dezactivarea sigură și ireversibilă a armelor de foc.

³⁴ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/337 al Comisiei din 5 martie 2018 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2403 de elaborare a unor orientări comune privind standardele și tehnicile de dezactivare, pentru a garanta că armele de foc dezactivate sunt în mod ireversibil nefuncționale (JO L 65, 8.3.2018, p. 1).

Acțiuni:

- UE și statele sale membre vor promova casarea responsabilă a surplusului de SALW și de muniție, a SALW și a muniției confiscate sau recuperate în alt mod, preferabil prin distrugere, și vor furniza asistență în acest scop și
- pentru a garanta că armele de foc dezactivate sunt în mod ireversibil nefuncționale, Comisia, împreună cu Înalțul Reprezentant și statele membre, vor promova în străinătate standardele UE privind dezactivarea armelor de foc, inclusiv prin intermediul cooperării cu state terțe.

2.2.5 Aspecte transversale

UE și statele sale membre își asumă angajamentul de a îmbunătăți coordonarea acțiunilor și inițiativelor lor în lupta împotriva traficului de arme de foc, pentru a exploata sinergiile, pentru a consolida interoperabilitatea dintre bazele de date relevante și alte sisteme de informații, precum și pentru a preveni suprapunerea eforturilor.

Îmbunătățirea schimbului de informații, a cercetării, a colectării și analizei datelor privind diferitele aspecte ale traficului de arme de foc și ale infracționalității care implică arme sunt esențiale pentru a obține o imagine de ansamblu corectă și pentru a fi permanent la curent cu situația în curs de evoluție a nevoilor de securitate. Este necesară îmbunătățirea gradului de utilizare a instrumentelor existente și evaluarea posibilelor sinergii și a interoperabilității dintre bazele de date existente la nivelul UE și la nivel internațional în materie de asigurare a respectării legii în scopul monitorizării traficului cu SALW, între altele prin colectarea, analizarea și partajarea informațiilor relevante. Europolul și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) pot juca un rol în acest domeniu și, de asemenea, ar trebui încurajată utilizarea în continuare a sistemului iARMS.

Acțiuni:

- UE va încuraja utilizarea în mai mare măsură a Registrului de arme ilicite și a sistemului de gestionare a urmăririi ale Interpolului (iARMS)³⁵;

³⁵ <https://www.interpol.int/Crime-areas/Firearms-trafficking/INTERPOL-Illicit-Arms-Records-and-tracing-Management-System-iARMS>

- Comisia va urmări cooperarea cu Europolul, cu Interpolul și cu statele membre pentru consolidarea sinergiilor și interacțiunilor dintre Sistemul de informații Schengen (SIS)³⁶ și iARMS în vederea acțiunilor subsecvente prevăzute în Planul de acțiune al UE împotriva traficului și utilizării ilicite de arme de foc și explozivi³⁷;
- Comisia va continua să sprijine și să promoveze cercetarea și acțiunile împotriva traficului de arme de foc și a infracționalității aferente prin intermediul instrumentelor de finanțare disponibile³⁸.

2.3 CONFORMITATE PRIN MONITORIZARE ȘI PUNERE ÎN APLICARE

UE are o poziție unică ce o ajută să perturbe piețele infracționale prin activitățile sale legislative și operaționale, printre care cooperarea polițienească și vamală și fluxurile de finanțare, iar prin cooperare și interacțiune cu alte țări și organizații internaționale din domeniul asigurării respectării legii³⁹, Europolul și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) pot juca un rol în acest domeniu.

³⁶ Sisteme de informații mai puternice și mai inteligente în materie de frontiere și securitate, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu [COM(2016) 205 final, 6.4.2016].

³⁷ Planul de acțiune al UE împotriva traficului și utilizării ilegale de arme de foc și explozivi, 2 decembrie 2015, COM(2015) 624 final.

³⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en

³⁹ În sensul prezentei strategii, termenul „asigurarea respectării legii” se referă la activitatea poliției, a poliției de frontieră și a gărzii de coastă, precum și a vămilor.

Cooperarea operațională reprezintă unul dintre pilonii acțiunilor UE din cadrul Agendei europene privind securitatea. Începând cu perioada 2014-2017, ciclul de politici multianuale ale Europolului privind criminalitatea internațională organizată și gravă include combaterea traficului de arme de foc printre domeniile prioritare privind criminalitatea în care trebuie consolidată cooperarea în domeniul asigurării respectării legii⁴⁰. Această prioritate a fost menținută în noul ciclu de politici (2018-2021) privind criminalitatea internațională organizată și gravă⁴¹. În anul 2017, proiectul Europolului de analiză a armelor și explozivilor a primit un număr semnificativ mai mare de contribuții decât în 2016, sprijinind astfel în mod proactiv acțiunile de investigație.

Informațiile privind traficul de arme de foc/SALW sunt, de asemenea, comunicate prin intermediul rapoartelor de la Centrul de situații și de analiză a informațiilor al UE (INTCEN UE).

Acțiuni:

- Centrului de situații și de analiză a informațiilor al UE (INTCEN UE) i se solicită, acolo unde este necesar, în cooperare cu Comisia, Europolul și Frontexul, să elaboreze rapoarte privind traficul de SALW și muniție;
- Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) ar trebui să organizeze în continuare activități de formare pentru personalul responsabil cu asigurarea respectării legii cu privire la traficul de arme de foc/SALW;

⁴⁰ Concluziile Consiliului privind crearea și punerea în aplicare a unui ciclu de politici ale UE privind formele grave de criminalitate internațională și criminalitatea organizată (doc. 15358/10 COSI 69 ENFOPOL 298 CRIMORG 185 ENFOCUSTOM 94, 25.10.2010).

⁴¹ Concluziile Consiliului privind stabilirea priorităților UE pentru combaterea criminalității grave și a criminalității organizate în perioada 2014-2017 (doc.12095/13, 26.7.2013).

- UE va îmbunătăți cooperarea transfrontalieră dintre autoritățile judiciare și autoritățile de aplicare a legii, va încuraja autoritățile relevante ale statelor membre, inclusiv autoritățile vamale, să instituie puncte focale naționale cu privire la armele de foc, să realizeze o analiză mai bună a tuturor informațiilor disponibile în domeniul armelor de foc ilicite și să asigure participarea deplină la schimbul de informații cu Europolul în domeniul traficului de arme de foc și
- toate statele membre vor asigura cooperarea în cadrul ciclului de politici ale UE privind criminalitatea internațională organizată și gravă. Aceasta ar trebui să includă, de asemenea, informațiile colectate și transmise către Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în contextul operațiunilor coordonate de către agenție.

2.4 COOPERAREA ȘI ASISTENȚA INTERNAȚIONALĂ

2.4.1 La nivel internațional

UE sprijină cooperarea transfrontalieră efectivă dintre agențiile judiciare și agențiile de aplicare a legii pentru a asigura participarea deplină a autorităților la schimbul de informații cu Europolul în domeniul traficului de arme de foc. Aceasta are scopul de a evita suprapunerea eforturilor, de a asigura coordonarea cu alte inițiative bilaterale, regionale și multilaterale, precum și de a îmbunătăți cooperarea în anchetarea infracțiunilor transfrontaliere. UE este un donator important pentru cooperarea în domeniul controlului SALW și pentru asistența acordată altor țări și organizații regionale în același domeniu prin intermediul deciziilor Consiliului și al sprijinului său specific prin Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP)⁴² și prin alte instrumente. UE sprijină punerea în aplicare a Programului de acțiune al ONU împotriva SALW ilicite, a Tratatului privind comerțul cu arme și a Protocolului privind armele de foc. Deși violența de gen cu arme de foc și SALW constituie, în orice caz, o încălcare a legislației privind drepturile omului și a dreptului internațional umanitar, Tratatul privind comerțul cu arme conține dispoziții explicite pentru abordarea riscurilor utilizării armelor de foc în acest context. Rezoluțiile Consiliului de securitate al ONU⁴³ solicită în mod specific capacitatea femeilor în eforturile de a preveni, combate și eradică transferul ilicit de SALW, de a destabiliza acumularea și folosirea necorespunzătoare a acestora.

Acțiuni:

- UE se va angaja în mod proactiv în programul global privind armele de foc al Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) în ceea ce privește colectarea la nivel global și analiza datelor referitoare la traficul de arme de foc și va consolida capacitățile țărilor și subregiunilor partenere de a pune în aplicare un control eficace al armelor de foc în conformitate cu protocolul privind armele de foc;

⁴² Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014.

⁴³ Rezoluția 1325 (2000) a Consiliului de Securitate al ONU și rezoluțiile ulterioare privind femeile, pacea și securitatea, de exemplu RSCONU 2242 (2015).

- UE va sprijini în continuare Registrul de arme ilicite și sistemul de gestionare a urmăririi ale Interpol (iARMS);
- UE va încuraja cooperarea și schimbul de informații, în special între țările care se află de-a lungul rutelor principale ale traficului dinspre/către UE;
- UE va coopera cu Organizația Mondială a Vămirilor (OMV) în vederea punerii în aplicare a Strategiei sale privind SALW;
- Înaltul Reprezentant va evalua și va analiza impactul și eficacitatea proiectelor privind controlul SALW sprijinite de UE în țările din afara Uniunii în perioada 2005-2017 ca parte a punerii în aplicare a Strategiei privind SALW din 2005;
- UE va integra în mod sistematic considerente de gen în conceperea proiectelor noi referitoare la lupta împotriva violenței armate și la controlul SALW în general, precum și schimbul de bune practici în această privință;
- UE va promova punerea în aplicare a unor standarde și bune practici pentru gestionarea armelor de calibru mic și a muniției aferente, inclusiv a standardelor internaționale pentru controlul armelor de calibru mic (ISACS) și a Orientărilor tehnice internaționale privind muniția (IATG) și
- statele membre își vor îmbunătăți cooperarea cu Europolul și cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) în ceea ce privește traficul ilicit de arme de foc și utilizarea armelor de foc în țări din afara UE și vor încuraja implicarea în continuare a autorităților în acțiuni de cooperare operațională, în schimbul de informații și în acțiuni comune de aplicare a legii.

UE sprijină deja monitorizarea fluxurilor de SALW ilicite în zonele afectate de conflicte, pentru a identifica cele mai eficiente modalități de întrerupere a furnizării. Datele obținute prin identificarea și urmărirea SALW și a muniției ilicite ajută la îmbunătățirea controlului exporturilor de arme, printre altele, prin îmbunătățirea evaluării riscurilor, prin certificarea utilizatorilor finali și prin monitorizarea utilizării finale.

Acțiuni:

- Consiliul va analiza modalități de îmbunătățire a monitorizării și a asigurării respectării embargourilor impuse de UE asupra armelor;
- UE va sprijini activitățile grupurilor ONU care monitorizează embargourile asupra armelor și va analiza modalități de îmbunătățire a accesului la constatările acestora privind deținerea armelor de foc și a SALW ilicite în scopul controlului exporturilor de arme;
- dacă acest lucru este relevant și se încadrează în mandatul lor, luând în același timp în considerare achizițiile de la nivel local și resursele disponibile, Consiliul va acorda misiunilor și operațiilor din cadrul politicii de securitate și apărare comună (PSAC) un rol în sprijinirea creșterii gradului de informare cu privire la SALW și în organizarea de activități de formare privind controlul SALW, în sprijinirea gestionării corespunzătoare a stocurilor, în monitorizarea circulației SALW și a muniției ilicite (inclusiv a traficului transfrontalier), după caz. Dacă este cazul și la instrucțiunile statelor membre, misiunile și operațiile PSAC ar putea sprijini, de asemenea, facilitarea înregistrării, urmăririi și casării SALW ilicite confiscate. Consiliul se va baza pe lecțiile învățate din angajamentele PSAC ale căror mandate conțin sarcini referitoare la SALW (de exemplu, EUFOR Althea în Bosnia și Herțegovina);

- UE va finanța în continuare eforturile de cercetare care vizează originile SALW ilicite în zonele de conflict, cum ar fi proiectul iTrace al *Conflict Armament Research*⁴⁴. Aceasta va încuraja continuarea cercetării, a analizelor și a studiilor din acest domeniu, bazându-se pe capacitățile existente, precum Consorțiul UE pentru neproliferare și dezarmare și
- UE va sprijini capacitățile naționale în zonele afectate de conflicte pentru a identifica și a urmări originile SALW și ale muniției ilicite în zonele de conflict, utilizând, de asemenea, experiența dobândită în cadrul proiectului iTrace.

2.4.2 La nivel regional

La nivel regional, UE și statele sale membre vor sprijini consolidarea capabilităților de aplicare a legii pentru a identifica, anihila și interzice rețelele de trafic și pentru a împiedica ca armele de foc să ajungă la teroriști și infractori prin intermediul pieței ilicite, printre altele prin blocarea finanțării și transporturilor ilicite de arme și prin consolidarea rolului poliției de frontieră, al autorităților vamale și portuare în combaterea fluxurilor de arme ilicite care se desfășoară prin intermediul transportului maritim. Din cauza caracterului transfrontalier al traficului de arme, este deosebit de important să fie implicate țările vecine, chiar dacă acestea nu sunt afectate în mod direct.

UE va încuraja legăturile dintre autoritățile de aplicare a legii din domeniul traficului de arme și autoritățile responsabile de controlul comercializării și exporturilor de arme, pentru a asigura schimbul de informații privind rutele principale ale fluxurilor ilicite în Europa, în vederea luării unor măsuri preventive sau de remediere. Aceste măsuri vor include încurajarea schimbului de informații, a comunicării directe între organele de anchetă, a investigațiilor planificate în comun și a punerii în aplicare rapide a cererilor de cooperare, toate acestea în cadrul juridic instituit. O atenție deosebită va fi acordată cooperării transfrontaliere cu vecinătatea sudică și cu cea estică.

⁴⁴ Decizia (PESC) 2017/2283 a Consiliului din 11 decembrie 2017 în sprijinul unui mecanism global de raportare privind armele de calibru mic și armamentul ușor și alte arme și muniții convenționale ilicite pentru a reduce riscul comerțului ilicit cu acestea („iTrace III”).

Europolul va lua în considerare, în mod special, sprijinirea eforturilor poliției și autorităților vamale din statele membre, precum și a eforturilor organismelor Uniunii, ale țărilor din afara UE și ale organizațiilor internaționale pentru prevenirea și combaterea formelor de criminalitate care se încadrează în mandatul său și care sunt asociate activităților ilicite ale organizațiilor criminale și ale persoanelor fizice implicate în posesia ilegală și traficul de SALW, inclusiv muniția, piesele și componentele acestora.

UE își va consolida dialogul și cooperarea cu organizațiile regionale care desfășoară activități privind controlul SALW prin alinierea activităților sale la strategiile și planurile de acțiune regionale.

Balcanii de Vest și Turcia

În conformitate cu obiectivele strategice stabilite în Comunicarea Comisiei intitulată „O perspectivă credibilă de aderare pentru Balcanii de Vest și un angajament sporit al UE în regiune” (inițiativa emblematică 2 privind securitatea și migrația)⁴⁵, UE va sprijini în continuare Biroul de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) al UNDP. De asemenea, UE va menține cooperarea cu organizațiile regionale relevante din domeniul controlului SALW și va lua în considerare inițiativele regionale, precum Foaia de parcurs privind abordarea SALW ilicite în Balcanii de Vest⁴⁶. În sens mai larg, UE va continua să investească în prevenirea și soluționarea conflictelor regionale printr-o gamă largă de instrumente și politici. Această strategie se concentrează pe controlul armelor convenționale, care reprezintă o componentă esențială a politicilor mai largi de prevenire a conflictelor și de combatere a terorismului.

⁴⁵ Documentul COM(2018) 65 final din 6.2.2018 și anexa.

⁴⁶ La 10 iulie 2018, în cadrul summitului Balcanilor de Vest de la Londra, a fost adoptată „Foaia de parcurs regională pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de SALW/arme de foc și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024”.

Deși în ultimii ani s-au înregistrat progrese semnificative, în special în Europa de Sud-Est, amploarea acumulării de SALW și de muniție, condițiile inadecvate de depozitare, posesia ilicită întâlnită pe scară largă și lacunele în punerea în aplicare limitează în continuare eficacitatea eforturilor de control al armelor de foc/SALW în unele părți din Balcanii de Vest. Pentru a aborda mai eficient problema furnizării de arme de foc ilicite și a stocului mare de arme, se va acorda prioritate distrugerii surplusului, documentării și urmăririi SALW ilicite, schimbului de informații prin utilizarea canalelor europene, regionale și globale de informare (de exemplu, Europolul, Interpolul), precum și instituirii și desfășurării de operațiuni comune.

Acțiuni:

- UE va sprijini eforturile de a reduce surplusul stocurilor de SALW și de muniție, de a reduce posesia ilegală, de a contracara deturnarea și traficul de arme, de a îmbunătăți controalele la frontieră, de a ameliora marcarea, ținerea evidențelor și urmărirea SALW, precum și capacitățile de casare, pentru a crește nivelul de informare și pentru a sprijini capacitățile de aplicare a legii, luând în considerare sprijinul de lungă durată acordat de UE Biroului de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) al UNDP; de asemenea, va menține sprijinul pentru sistemele naționale de control și va lua în considerare inițiativele regionale relevante pentru contracararea SALW ilicite și a muniției aferente, cum ar fi Foaia de parcurs regională pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de SALW/arme de foc și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024⁴⁷ – o inițiativă care a fost sprijinită de Franța și de Germania;
- UE și statele sale membre vor asigura cooperarea coerentă dintre Uniune și țările din regiunea Balcanilor de Vest prin punerea în aplicare a inițiativelor de combatere a traficului de arme de foc, prevăzute în ciclul de politici 2018-2021 privind criminalitatea internațională organizată și gravă, incluzând sprijin operațional specific prin intermediul EMPACT Arme de foc⁴⁸, precum și prin punerea în aplicare a planului de acțiune UE-Balcanii de Vest din cadrul guvernantei integratoare în materie de securitate internă (IISG) în Balcanii de Vest;

⁴⁷ A se vedea nota de subsol 40.

⁴⁸ EMPACT – Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale.

- UE și statele sale membre vor coordona eforturile UE cu alte inițiative bilaterale, regionale sau multilaterale pentru a reduce riscul suprapunerii și pentru a îmbunătăți eficiența cooperării în investigațiile privind infracțiunile transfrontaliere, în conformitate cu Concluziile Consiliului din 13 decembrie 2016⁴⁹ și
- UE și statele sale membre vor utiliza pe deplin și vor crea sinergii între ofițerii de legătură ai Europolului care urmează să își desfășoare activitatea în Balcanii de Vest, SEESAC⁵⁰ și programarea regională din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) privind „combaterea formelor grave de criminalitate în Balcanii de Vest”⁵¹ și „măsurarea și evaluarea criminalității organizate în Balcanii de Vest: sprijinirea elaborării de politici bazate pe date concrete”⁵².

Etapele următoare:

- Planul de acțiune 2015-2019 privind traficul ilicit de arme de foc va fi evaluat pentru a stabili eficacitatea acestuia în soluționarea problemei referitoare la furnizarea de arme de foc ilicite și la stocurile mari de arme și

Ciclul de politici ale UE privind criminalitatea organizată va fi extins în măsura în care acest lucru este posibil pentru a include Balcanii de Vest în activitățile sale operaționale. Țările din Balcanii de Vest vor fi invitate să ia parte la proiecte specifice din cadrul Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale și la reuniunile Comitetului permanent pentru cooperarea operațională în materie de securitate internă, inclusiv la reuniunile organizate ad-hoc împreună cu Comitetul politic și de securitate, atunci când sunt discutate proiectele.

⁴⁹ În aceste concluzii a fost menționată „necesitatea unei cooperări regionale și internaționale eficace și intense, inclusiv cu Europol și Eurojust, fără a aduce atingere pozițiilor statelor membre privind statutul”.

⁵⁰ Program finanțat de PESC, 2017-2019, 6 508 136 EUR.

⁵¹ IPA 2017-2019, 13 milioane EUR: Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit (GIZ).

⁵² IPA 2015-2019, 2 milioane EUR: UNODC.

Vecinătatea estică

Instabilitatea actuală din Europa de Est a intensificat traficul ilicit de arme de foc în diferite țări din regiune, cum ar fi Ucraina. Acest lucru reprezintă o amenințare importantă pe termen lung la adresa securității atât pentru Ucraina, cât și pentru UE. Cooperarea dintre UE și Ucraina în această privință prezintă, astfel, interes pentru ambele părți. UE își urmează angajamentul bilateral cu Ucraina și alte țări din regiune și integrează sistematic lupta împotriva SALW ilicite în toate dialogurile în materie de securitate cu țările partenere din vecinătate.

Acțiuni:

- UE și statele sale membre vor integra lupta împotriva traficului de arme de foc/SALW în contextul dialogului în materie de securitate cu țările partenere din vecinătate, precum Ucraina;
- UE și statele sale membre vor institui canale de comunicare între experții UE și experții ucraineni, vor identifica un punct de contact pentru asigurarea unei bune cooperări, creșterea nivelului de informare, schimbul de bune practici și de cunoștințe de specialitate și, de asemenea, vor identifica nevoile de formare și alte măsuri de sprijin pentru consolidarea capacităților Ucrainei în acest domeniu și
- UE și statele sale membre vor participa în continuare la o masă rotundă permanentă pe probleme tehnice cu Ucraina pentru soluționarea problemei presante a traficului ilicit de arme de foc și a riscurilor asociate cazurilor în care aceste arme intră în posesia teroriștilor și a grupurilor infracționale organizate.

Vecinătatea sudică

Conflictele armate de lungă durată cu repercusiuni însemnate la nivel regional din Orientul Mijlociu și Africa de Nord (MENA) continuă să fie alimentate prin deturnarea și traficul de SALW. SALW ilicite din această regiune provin din numeroase surse, printre care se numără stocurile cu nivel scăzut de securitate și SALW produse în mod legal și exportate cu autorizațiile necesare, dar deturnate ulterior către utilizatori finali neautorizați, inclusiv SALW originare din statele membre ale UE.

Ciclul de politici ale UE pentru 2018-2021 privind criminalitatea internațională organizată și gravă include acțiuni operaționale specifice în aceste regiuni în vederea îmbunătățirii cooperării în domeniul traficului ilicit de arme de foc. Aprofundarea cooperării bilaterale este esențială pentru contracararea mai eficientă a dimensiunii transnaționale a traficului ilegal de arme de foc în întreaga regiune. Prin urmare, coordonarea UE-MENA în acest domeniu ar trebui încurajată, ținând seama de necesitatea de a evita suprapunerea eforturilor și de a asigura coerența și coordonarea cu inițiativele existente sprijinite sau finanțate de UE.

Acțiuni în Orientul Mijlociu și Africa:

- UE va căuta să consolideze, printr-un dialog privind securitatea, cooperarea cu Algeria în ceea ce privește controlul transferului armelor de foc și combaterea traficului ilegal de arme de calibru mic;
- UE va sprijini în continuare Tunisia în ceea ce privește reforma sectorului securității și gestionarea frontierelor, în principal printr-un program de finanțare specific, care va avea impact direct asupra controlului traficului ilicit de arme de foc;

- UE va promova punerea în aplicare a tuturor inițiativelor de consolidare a cooperării cu Marocul în ceea ce privește controlul exporturilor de arme de foc și a produselor cu dublă utilizare, după cum se prevede în Planul de acțiune UE-Maroc pentru punerea în aplicare a statutului avansat⁵³;
- UE va acorda în continuare sprijin Libanului și Iordaniei în ceea ce privește abordarea criminalității organizate (inclusiv prin asistență pentru reforma sistemului de securitate și sprijin pentru managementul integrat al frontierelor) și controlul traficului ilicit de arme de foc;
- UE va consolida în continuare cooperarea UE-MENA în combaterea traficului ilicit de arme de foc, inclusiv prin inițiativa Euromed Police IV⁵⁴. Acest program regional are scopul de a îmbunătăți cooperarea polițienească operațională și strategică în regiunea MENA între autoritățile naționale din țările partenere meridionale, precum și cooperarea cu statele membre ale UE și cu agențiile relevante ale UE, cum ar fi Frontex;
- UE va sprijini în continuare monitorizarea deturnării către actori neautorizați din regiune, evaluarea riscurilor bazată pe informații oferite de serviciile specializate și măsurile de combatere a deturnării, luând astfel în considerare rezultatele pozitive ale proiectului iTrace⁵⁵ și
- UE va sprijini în continuare consolidarea capacităților pentru forțele locale de aplicare a legii și de securitate în ceea ce privește securitatea fizică și gestionarea stocurilor (PSSM), distrugerea surplusului, precum și ținerea evidențelor și urmărirea SALW ilicite;
- UE va sprijini în continuare Uniunea Africană și comunitățile economice regionale relevante în eforturile lor de combatere a comerțului ilicit cu SALW.

⁵³ Propunere comună de decizie a Consiliului privind poziția Uniunii în cadrul Consiliului de asociere înființat prin Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte, în ceea ce privește adoptarea unei recomandări referitoare la punerea în aplicare a planului de acțiune UE-Maroc pentru punerea în aplicare a statutului avansat (2013-2017) [/ * JOIN/2013/06 final - 2013/0107 (NLE)].

⁵⁴ <https://www.euromed-police.eu/>

⁵⁵ <https://www.conflictarm.com/itrace>

Continentele americane

Acțiuni pe continentele americane: UE va căuta sinergii cu statele americane și cu organizațiile regionale relevante pentru a reduce proliferarea și traficul ilicite de SALW, în vederea diminuării violenței armate și a activităților infracționale⁵⁶.

3. CONCLUZIE ȘI ACȚIUNI ULTERIOARE

Această strategie prezintă o cale comună de urmat pentru UE cu privire la modalitatea de soluționare a amenințării reprezentate de armele de foc și SALW ilicite și de muniția aferentă, un set de măsuri care urmează să fie luate de UE și de statele sale membre în interiorul frontierelor UE, precum și propuneri de cooperare și asistență pentru controlul SALW în vecinătatea UE și în restul lumii.

SEAE și Comisia vor elabora rapoarte anuale privind progresele realizate în punerea în aplicare a acestei strategii.

⁵⁶ Potrivit unui studiu al UNODC din 2013, infracțiunile de omor cu intenție au cauzat decesul a aproape o jumătate de milion (437 000) de persoane în întreaga lume în 2012. Peste o treime dintre acestea (36 %) au avut loc pe continentele americane. Aproape jumătate din victimele omuciderilor au vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani, iar utilizarea armelor de foc are o prevalență specifică în această regiune, în care două treimi (66 %) din omucideri sunt comise utilizând arme.